

دیبرستان نمونه دولتی ابوعلی سینا متوسطه دوم امتحانات: پایانی اول

تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۲۵

رشته: ریاضی

پایه: دهم

مدت زمان: ۱۱۰ دقیقه

تعداد صفحات: ۳

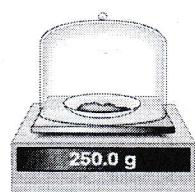
نام و نام خانوادگی:

کلاس:

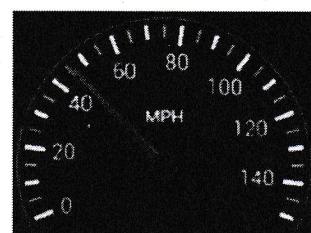
شماره صندلی:

نام دبیر:

ردیف	فرزندان خوبم با یاد خدا و ذکر صفات بر پیامبر مهربانی‌ها و خاندان مطهرش به سوالات زیر با دقت پاسخ دهید.	بارم
۱	<p>*دانش آموزان عزیز در مسائلی که نیاز به شتاب جاذبه دارید مقدار آن را $\frac{m}{s^2} = 10 \text{ g}$ در نظر بگیرید.*</p> <p>با استفاده از عبارات داده شده داخل پرانتز، جملات را به صورت صحیح کامل کنید.</p> <p>الف) نشستن حشره روی سطح آب به علت ..... خاصیت (کشش سطحی آب - مویینگی آب) است.</p> <p>ب) فاصله <u>میانگین مولکول</u> های <u>هوا</u> در حدود <u>(۱ - ۳۵)</u> انگستروم است.</p> <p>پ) از <u>کمیت های فیزیکی</u> برداری می توان به (فشار - نیرو) اشاره کرد.</p> <p>ت) <u>یکای SI</u> کمیت دما (درجه <u>سلسیوس</u> - <u>کلوین</u>) است.</p> <p>ث) فشار نشان داده شده توسط فشارسنج، فشار (مطلق - <u>پیمانه ای</u>) نام دارد.</p> <p>ج) در آزمایش توریچلی فشار هوای محیط به قطر لوله آزمایش وابسته (است - <u>نیست</u>)</p>	۱/۵
۲	<p>عبارات درست و نادرست را مشخص کنید.</p> <p>الف) در مدل سازی حرکت یک توپ بسکتبال، می توانیم از نیروی مقاومت هوا صرفنظر کنیم. (<u>درست</u>)</p> <p>ب) جامدات بلورین از سرد سازی سریع ماده <u>مذاب</u> حاصل می شود. (<u>نادرست</u>)</p> <p>پ) هرچه قطر لوله <u>میان</u> کمتر باشد، ارتفاع آب درون لوله <u>میان</u> بیشتر است. (<u>درست</u>)</p> <p>ت) نیروهای بین مولکولی هم کوتاه بُرد و هم بلند بُرد هستند. (<u>نادرست</u>)</p>	۱
۳	<p>به هریک از سؤالات زیر به صورت مختصر پاسخ دهید..</p> <p>الف) در هر یک از دستگاه های مدرج و دیجیتال زیر، دقت اندازه گیری دستگاه های نشان داده شده را به دست آورید. (۱ نمره)</p>	۴/۵

۲۵۰

۶۰ Km/h

ب) وقتی شیر آبی را کمی باز می کنید مشاهده می شود که باریکه با نز دیکتر شدن به زمین باریکتر می شود
 دلیل این پدیده را توضیح دهد؟ (۷۵/۰ نمره) معادله پیوستگی

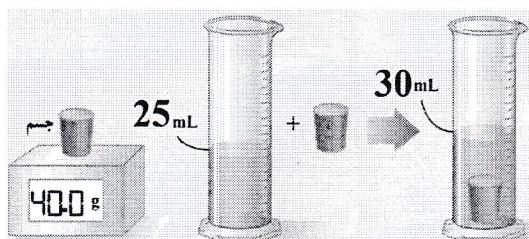
با اندیختن سُكّن بزرگتر افتراضی سُر سطح مقطع کاهش می یابد.

پ) دو روش نام ببرید که می توان کشش سطحی یک مایع را کاهش داد. (۵/۰ نمره)

گرم کردن + اضافه کردن یک مایع مانند مایع خضرابی

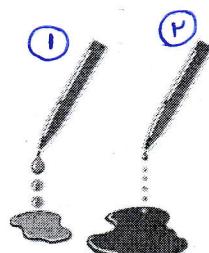
ت) دلیل پدیده ای پخش در مایعات و گازها چیست؟ چرا این پدیده در گازها سریع تر رخ می دهد؟ (۵/۰ نمره)

حرکت مولکول های گازها در مایعات می باشد
 حین حرکت مولکول های گاز سرعت از حرکت مولکول های مایع است.

ث) شکل زیر آزمایشی فیزیکی را نشان می دهد. (۱ نمره)
 A) هدف این آزمایش یافتن کمیت (چگالی - فشار) است.
 B) مقدار این کمیت را در SI محاسبه کنید.

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow \rho = \frac{40 \times 10^{-3}}{5 \times 10^{-3} \times 10^{-3}} = 8000 \text{ kg/m}^3$$

ج) شکل رویرو خروج قطره های روغن با دمای متفاوت را از دو قطره چکان نشان می دهد. در کدام شکل دمای قطره های روغن کمتر است و چرا؟ (۷۵/۰ نمره)

در ۱ حریقت نیست دمای روغن بیشتر است
 در ۲ کل بیشتر است دمای روغن کمتر است

با افتراضی دمای در کش سطح کاهش سُر قدرات کوکسیتی ایجاد شود.

تبديل واحدهای زیر را انجام داده و جواب نهایی را به صورت نماد علمی بنویسید. (۱ نمره)

$$5 \times 10^{-4} \text{ mm}^2 = ? \mu\text{m}^2 \rightarrow 5 \times 10^{-4}$$

$$3600 \frac{\text{cm}^3}{\text{h}} = ? \frac{\text{L}}{\text{s}} \rightarrow 1 \times 10^{-3}$$

$$5 \times 10^{-4} \times (10^{-3} - (-6))^2 = 5 \times 10^{-4} \times 10^4 = 5 \times 10^{-4}$$

$$? = 3900 \frac{\text{cm}^3}{\text{h}} = 3900 \times \frac{\text{cm}^3}{3900 \text{ s}} = \frac{3900}{3900 \times 1000} = \frac{1}{1000}$$

شعاع یک کره فلزی 10 cm و جرم آن 9 kg و چگالی آن 3 g/cm^3 می باشد. درون این کره حفره ای وجود دارد. حجم حفره را بدست آورید. $\pi = 3$ (انمره)

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \frac{\rho_{\text{کره}} V}{\rho_{\text{کره}}} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho_{\text{کره}}} \text{ ماده}$$

$$V = \frac{F}{\rho} \pi r^3 = \frac{F}{\rho} \times 3 \times 10^3 = 3000 \text{ cm}^3$$

جرم طاهری

$$V = F_{\text{کره}} - V_{\text{حفره}} = 1000 \text{ cm}^3$$

جسمی تزیینی به جرم 140 g داریم که از طلا و نقره ساخته شده است. این جسم را درون آب فرو می بریم و مشاهده می کنیم 10 cm^3 آب از ظرف بیرون می ریزد. مقدار جرم طلا و نقره آلیاز را به تفکیک بیابید.

(چگالی طلا 20 g/cm^3 و چگالی نقره 10 g/cm^3 است.)

$$\left\{ \begin{array}{l} m_{\text{طلا}} + m_{\text{نقره}} = 140 \\ V_{\text{طلا}} + V_{\text{نقره}} = 10 \end{array} \right.$$

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho_{\text{کله}} \times V$$

نقد $m = \rho_{\text{کله}} \times V$

$$\left\{ \begin{array}{l} 20V_{\text{طلا}} + 10V_{\text{نقره}} = 140 \\ V_{\text{طلا}} + V_{\text{نقره}} = 10 \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 2V_{\text{طلا}} + V_{\text{نقره}} = 14 \\ V_{\text{طلا}} + V_{\text{نقره}} = 10 \end{array} \right. \Rightarrow \begin{aligned} V_{\text{طلا}} &= 4 \text{ cm}^3 \\ V_{\text{نقره}} &= 9 \text{ cm}^3 \end{aligned}$$

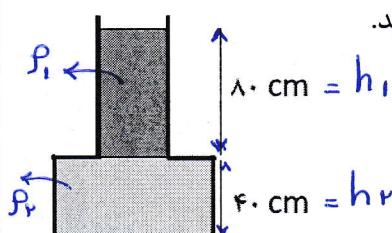
$$\text{کله } m = 20 \times 4 = 80 \text{ g}$$

$$\text{نقد } m = 10 \times 9 = 90 \text{ g}$$

مطابق شکل زیردو مایع با چگالی های $1/5\text{ gr/cm}^3$ و $1/10\text{ gr/cm}^3$ درون ظرفی ریخته شده اند. اگر مساحت کف ظرف 200 cm^2 باشد:

الف) مجموع فشار وارد از طرف دو مایع بر کف ظرف را بر حسب پاسکال بیابید.

ب) مقدار نیروی وارد از طرف دو مایع بر کف ظرف را بیابید.

$$P_1 = P_0 + \rho_1 g h_1 = 1000 \times 10 \times \frac{80}{100} + 1000 \times 10 \times \frac{40}{100}$$

$$P_1 = 120000 + 120000 = 240000 \text{ Pa}$$

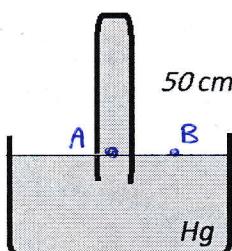
$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = P \times A = 240000 \times 100 \times 10^{-4} = 2400 \text{ N}$$

در شکل مقابله فشار هوا 70 cmHg و ارتفاع جیوه درون بارومتر 50 cm است و جیوه کل لوله را پر کرده

$$\rho_{\text{جیوه}} = 13/6 \frac{\text{gr}}{\text{cm}^3} \quad \text{باشد:}$$

الف) فشار انتهای لوله را بر حسب سانتی متر جیوه و پاسکال بیابید.

ب) نیروی وارد بر انتهای بسته لوله چند نیوتن است؟

الف

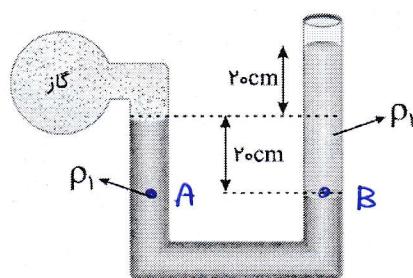
$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + P_{\text{جیوه}} = P_0 + P_{\text{جیوه}} \Rightarrow$$

$$P_0 = P_0 \text{ cmHg}$$

$$P_0 = \rho g h = 13400 \times 10 \times \frac{50}{100} = 2V20 \text{ Pa}$$

$$\text{(-)} \quad P = \frac{F}{A} \Rightarrow F = P \times A = 2V20 \times 10 \times 10^{-4} = 0.2V20 \text{ N}$$

در فشارسنج شکل زیر، چگالی جیوه $\rho_1 = 13600 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ ، چگالی مایع $\rho_2 = 800 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$ و مجموعه در حال تعادل است. اگر فشار هوای بیرون لوله 10^5 Pa باشد، فشار گاز درون مخزن چند کیلوپاسکال است؟

$$P_A = P_B \Rightarrow P_0 + \rho_1 g h_1 = P_0 + \rho_2 g h_2$$

$$P_0 + 13600 \times 10 \times \frac{20}{100} = 10^5 + 800 \times 10 \times \frac{40}{100}$$

$$P_{غاز} = -2V20 + 10^5 + 3200 = 1V4000 \text{ Pa}$$

$$P_{غاز} = 1V4000 \text{ kPa}$$

تندی جسمی را 5 m/s افزایش داده این افزایش انرژی جنبشی جسم $\frac{1}{2} \text{ انرژی جنبشی اولیه}$ است

تندی اولیه جسم چند متر بر ثانیه بوده است؟

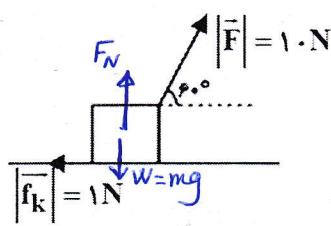
$$K_F = k_1 + \frac{1}{2} k_1 = \frac{3}{2} k_1$$

$$\frac{1}{2} m v_F^2 = \frac{3}{2} k_1 \Rightarrow v_F = \sqrt{\frac{3}{2} k_1} \rightarrow v_F + \omega = \sqrt{\frac{3}{2} k_1} \rightarrow$$

$$v_F + \omega = \sqrt{3k_1} \rightarrow v_F = \sqrt{3k_1} \text{ m/s}$$

۱۱

مطابق شکل زیر، وزنهای 1kg روی سطح افقی تحت تأثیر نیروی $\vec{F}$ به اندازه 1m جابجا می‌شود.
کار کل انجام شده روی جسم در این جابجایی چند ژول است؟

۱/۲۵

$$W_F = F \times d \times \cos \theta = 1 \times 1 \times \frac{1}{\sqrt{2}} = 0.707\text{ J}$$

$$W_{f_k} = f_k \times d \times \cos 180^\circ = 1 \times 1 \times -1 = -1\text{ J}$$

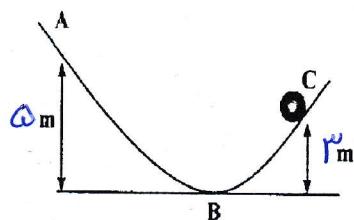
$$W_{F_N} = F_N \times d \times \cos 90^\circ = 0$$

$$W_g = W \times d \times \cos 90^\circ = 0$$

$$W_t = W_F + W_{f_k} + W_{F_N} + W_g = 0\text{ J}$$

۱۲

جسم 10 kg ازن نقطه A ارتفاع 5 m با سرعت 5 m/s به سمت پایین پرتاب می‌شود اگر نیروی اصطکاک در مسیر AC به اندازه 280 ژول کار انجام دهد و ارتفاع نقطه C برابر 3 m باشد سرعت جسم در نقطه C چند متر بر ثانیه است؟

$$W_f = E_C - E_A$$

$$-280 = (mgh_C + \frac{1}{2}mv_C^2) - (mgh_A + \frac{1}{2}mv_A^2)$$

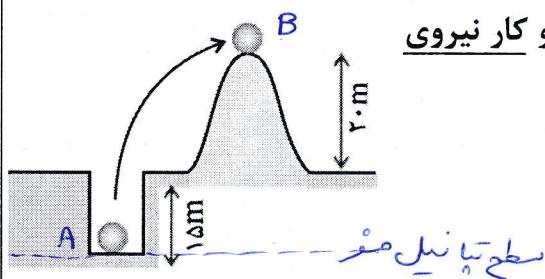
$$\Rightarrow -280 = 10 \times 10 \times 3 + \frac{1}{2} \times 10 \times v_C^2 - (10 \times 10 \times 5 + \frac{1}{2} \times 10 \times 5^2)$$

$$-280 = 100 + 5v_C^2 - 500 - 125 \Rightarrow -500 = -425 + 5v_C^2 \Rightarrow$$

$$50 = 5v_C^2 \rightarrow v_C = 10\text{ m/s}$$

۱۳

جسمی به جرم 2 kg را از کف چاهی به عمق 15 m از سطح زمین به بالای تپه‌ای به ارتفاع 20 m سطح زمین می‌بریم، تغییر انرژی پتانسیل گرانشی و کار نیروی وزن جسم را بیابید.

$$U_A = 0$$

$$U_B = mg h_B = 2 \times 10 \times 10 \times 20 = 4000\text{ J}$$

$$\Delta U = U_B - U_A = 4000 - 0 = 4000\text{ J}$$

کار نیروی وزن

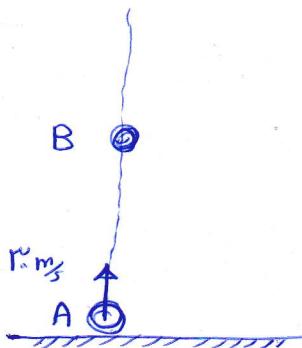
$$W_g = -\Delta U = -4000\text{ J}$$

L

$$W_g = -mgh = -2 \times 10 \times 10 \times 15 = -3000\text{ J}$$

گلوله‌ای در شرایط خلا از سطح زمین با سرعت اولیه 30 m/s در امتداد قائم رو به بالا پرتاب می‌شود، در چند متری از سطح زمین انرژی جنبشی گلوله نصف انرژی پتانسیل گرانشی آن است؟

$$k_B = \frac{1}{r} U_B$$

$$E_A = E_B \Rightarrow k_A = U_B + k_B \Rightarrow$$

$$k_A = U_B + \frac{1}{r} U_B \Rightarrow k_A = \frac{r}{r} U_B \Rightarrow$$

$$\frac{1}{r} m v_A^2 = \frac{r}{r} m g h_B \Rightarrow \frac{1}{r} \times r^2 = \frac{r}{r} \times l_0 \times h_B \\ h_B = r \text{ m}$$

۱/۲۵

امضا و تاریخ

با حروف

نمره با عدد